

منظومه‌ی پیغمبر (ص)

به انضمام متن اصلی (ترکی)

اثر ماندگار شاعر مشهور و متفکر بزرگ آذربایجان

حسین جاوید

ترجمه: اکبر حمیدی علیار

سرشناسنامه : جاوید، حسین، ۱۸۸۲ - م.
 Javid, Husein
 عنوان قراردادای : پیغمبر فارسی - ترکی
 عنوان و نام پدیدآور : منظومه پیغمبر (ص) به انضمام متن اصلی ترکی/ اثر حسین
 جاوید؛ ترجمه اکبر حمیدی علیار.
 مشخصات نشر : قم: آوای منجی، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۳۰۴ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۷۹-۲۵-۰
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : محمد (ص)، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- شعر
 موضوع : نمایشنامه منظوم ترکی آذربایجانی -- قرن ۲۰ م. -- ترجمه شده به
 فارسی
 موضوع : نمایشنامه منظوم فارسی -- قرن ۱۴ - ترجمه شده از ترکی
 آذربایجانی
 شناسه افزوده : حمیدی علیار، اکبر، ۱۳۵۲ - ، مترجم
 رده بنند کتبه : ۱۳۹۲ پ ۹۶/۱۷ ج/ ۲۱۴ PL
 رده بندی دیویی : ۸۹۴/۳۶۱۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۱۷۰۶۸

نشر: آوای منجی

منظومه‌ی پیغمبر (ص)

اثر شاعر مشهور و متفکر بزرگ آذربایجان حسین جاوید

ترجمه: اکبر حمیدی علیار

چاپ اول - قم. ۱۳۹۲ - تیراژ: ۲۰۰۰، لیتوگرافی: نویس، جلد: فهیمه فریمانه

شابک: ISBN: 978-600-6979-25-0

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۹۱۲۲۵۴۳۴۹۵

فهرست

یادداشت مترجم ۴

مقدمه‌ی مترجم 7

یادداشتی از صابر شاه‌تختی (ترجمه) ۱۹

آرزویی که تحقق یافت ۲۲

بعثت ۲۹

دعوت ۳۹

هجرت ۷۹

نصرت ۱۱۹

متن ترکی

بعثت ۱۶۳

دعوت ۱۷۳

هجرت ۲۱۳

نصرت ۲۵۳

مقدمه‌ی صابر شاه‌تختی (متن اصلی) ۳۰۲

یادداشت مترجم

در مورد این ترجمه

این حقیر دو سال پیش به فکر ترجمه‌ی نمونه‌هایی از اشعار دینی شاعران آذربایجان در زمان استیلای سیستم کمونیستی و ارائه‌ی نشانه‌هایی از دین‌پروری و زنده نگه‌داشتن مکتب توحید در بطن رژیم مخوف و پوچ کمونیستها افتادم و نمونه‌هایی از حدود ۲۰ تن از شاعران آذربایجان جمع‌آوری و ترجمه نمودم تا اینکه در اثنای کار به نمایشنامه‌ی منظوم «پیغمبر»، اثر شاعر متفکر و اندیشمند روشنفکر آذربایجان و اسلام، حسین جاوید برخورد و با خواندن این نظم که قلی را تعطیل نموده بر آن شدم که همین منظومه را بطور کامل ترجمه نمایم چرا که دریافتم این شاعر چیره‌دست و اندیشمند عارف چگونه توانسته است در این منظومه ۱۵۰ صفحه‌ای دقایق و ظرایف فلسفی و اعتقادی و عرفانی دین مقدس اسلام را بازگو نماید.

در این کار از نسخه‌ی منتشر شده در سال ۱۹۸۴ در جلد سوم کتاب "حسین جاوید" توسط انتشارات "یازیچی" با الفبای روسی و آخرین نسخه منتشر شده در کتاب پنج جلدی "حسین جاوید" توسط انتشارات لیدر با الفبای لاتین و همچنین نسخه‌ی منتشر شده در سال ۱۹۲۲ با امضای خود شاعر با الفبای عربی بهره‌مند گشتم و نسخه‌ی اخیر را اساس کار قرار دادم، این کار حدود شش ماه بطول انجامید و در نیمه دوم سال ۱۳۹۰ شمسی تکمیل گردید و بخاطر منظوم بودن ترجمه، تقریباً کار سنگینی بود ولیکن به حول و قوه الهی و نظر لطف نبی اکرم (ص) موفقیت‌آمیز بود، هرچند می‌دانم این

ترجمه خالی از عیب و نقص نیست امید است مورد پسند اهل قلم و شعر و شرع واقع گردد.

اهمیت تاریخی و اجتماعی منظومه‌ی پیغمبر

منظومه پیغمبر اثر حسین جاوید نه فقط یک اثر ادبی با یک موضوع تاریخی، بلکه از جهات متعددی قابل توجه و دارای اهمیت تاریخی، فکری، دینی و اجتماعی است. مؤلف این اثر ارزشمند در لابلای منظومه و دیالوگهای نمایشی آن، ضمن اظهار عشق و ارادت به محمد «ص» به عنوان پیام‌آور بزرگ الهی، مسائلی همچون خدامحوری، انسان‌دوستی، صلح جهانی، ایمان، آزادی، احیای حقوق زن و دفاع از آن، مبارزه با ظلم و گسترش عدالت اجتماعی، دانش‌افزایی و آگاهی‌مآبانی، پیامهای قرآنی، رمز پیروزی، خانواده، اخلاق انسانی، سلامت نفس، عشق پاک، منطقی بودن، افشای تاریکی‌های دوران جاهلیت و ... را مؤکداً بیان کرده است.

بنابر این حسین جاوید در اوایل قرن بیستم که نشر اندیشه‌ها و ایدئولوژیهای ضد دین و مذهب و معنویت در غرب و شرق جهان شایع شده بود، با پدید آوردن این اثر فاخر، از سیمای حقیقی اسلام و پیامبر اکرم و حریم انسان‌ساز مکتب محمدی (ص) دفاع می‌کند، آن هم درست در سال ۱۹۲۲ که کشورش آذربایجان مسلمان به طور کامل تحت حاکمیت کمونیسم روسی و زیر سایه‌ی سنگین پرچم ارتش سرخ رفته بود!

اگر در آن سالها شاعران اندیشمند بزرگ مسلمان مانند علامه «محمد اقبال لاهوری» در هند و «محمد عاکف آرسوی» در ترکیه در مقابل هجوم فرهنگی غرب و شرق به حریم دین و معنویت شرق اسلامی، با سرودن اشعاری نغز و انقلابی، امت اسلامی را به آگاهی و مقاومت دعوت و ریشه‌بیداری اسلامی را از آب‌سخور اندیشه‌های آسمانی قرآنی خویش آبیاری می‌کردند، حسین جاوید

منظومه پیغمبر (ص)

هم به عنوان یک شاعر متعهد مسلمان در ضلع سوم این مثلث اندیشمندان اسلامی قرار داشت و با سرودن نمایشنامه‌ی «پیغمبر» به نام پیامبر اعظم (ص)، دین تاریخی و ایمانی و ملی خود را در داخل سیطره‌ی اتحاد جماهیر شوروی کمونیستی ادا کرد.

نکته‌ی آخر اینکه خانم «توران جاوید» دختر و تنها یادگار حسین جاوید در مورد این نمایشنامه تأکید کرده است که حسین جاوید این اثر را برای صحنه ننوشت و برای به نمایش در نیامدن آن مصر بوده است. بنده هم با لحاظ این مهم، عنوان ترجمه را "منظومه‌ی پیغمبر (ص)" اختیار نمودم.

بدانری می‌کنم که دو نفر از دوستان صاحب قلم و آشنا با زندگی و آثار حسین جاوید، آقایان «صابر شاه‌تختی» (نخجوانی و همشهری جاوید) و «مصطفی قلیزاده علیار» (ارانی و پژوهشگر ادبیات آذربایجان) هر کدام یادداشتی جداگانه بر این ترجمه نوشته‌اند که از نظر خوانندگان گرامی خواهد گذشت و جا دارد همین‌جا مراتب قدردانی خود را از این دو دوست بزرگواری و سایر اشخاصی که مرا در این کار یاری نمودند، اعلام نمایم. اما لازم می‌دانم ابتدا قبل از آوردن ترجمه، متن و دو یادداشت مزبور، مختصری از زندگی و آثار شاعر را برای آشنایی خوانندگان فارسی‌زبان تقدیم نمایم.

اکبر حمیدی علیار

تأبسان ۱۳۹۲ / تهران